

# VASKIVUOREN LUKION PÄIHDESTRATEGIA

- KOULUN TULEE OLLA PÄIHTEETÖN TYÖYMPÄRISTÖ

Vantaan kaupunki arvostaa päihteettömyyttä ja toimii siten, että erityisesti lapsilla ja nuorilla on oikeus päihteettömään ympäristöön. Kaupunki pyrkii ehkäisemään päihteiden käytön aiheuttamia ja siihen liittyviä haittoja. Kaupungin päihdestrategia edellyttää kouluilta valmiuksia päihdeongelmien varhaisvaiheen tunnistamisessa ja hoitoon ohjauksessa. Koulun psykososiaalisen toiminnan tavoitteena on toimia yhteistyössä sekä kodin että eri viranomaisten kanssa. Koulun tehtävänä on huolehtia myös koulu yhteisön turvallisuudesta.

Vaskivuoren lukion koulualue on päihteetön, mikä tarkoittaa, että koulu aikana ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa päihteiden käyttö ei ole sallittua. Päihteillä tarkoitetaan tupakkaa, alkoholia, huumeita ja päihtymystarkoituksessa käytettäviä lääkkeitä.

Päihdestrategiset pääkohdat:

## 1. Ehkäisevä päihdetyö

Päihdeasiat voidaan luontevasti integroida koulun opetussuunnitelmaan, etenkin terveystietoon. Myös muissa oppiaineissa päihdeasioita voidaan käsitellä kullekin oppiaineille luontaisella tavalla. Muita kursseja, joiden puitteissa päihdeasioita käsitellään, ovat: TE2, UE3, ET1, FI2, BI4, SAA4 ja RUB4.

Keväisin lukiossamme järjestetään hyvinvointiviikko, jossa käsitellään päihteitä ja päihteetöntä elämäntapaa. Säännöllisesti toteutettavilla kyselytutkimuksilla seurataan opiskelijoiden päihteiden käyttöä, minkä pohjalta suunnitellaan tulevaa päihdevalistusta. Kartoitusten perusteella pyritään täsmävaikuttamiseen ja seuraamaan päihdetilannetta lukiossa.

Terveystarkastusten yhteydessä terveydenhoitaja kartoittaa yksilötasolla oppilaiden päihteidenkäyttöä ja samalla antaa terveysneuvontaa opiskelijoille. Terveystarkastukset tehdään lukion II vuosikurssin opiskelijoille. Terveydenhoitajien tehtävänä on neuvoa opiskelijoita myös muissa tilanteissa, mikäli se on aiheellista.

## 2. Varhaisen puuttumisen malli/toimenpiteet päihdeongelmien esiintyessä

Jokaisen henkilökunnan jäsenen on tunnistettava päihteidenkäytön tunnusmerkit ja puututtava tilanteeseen. Lukion opiskelijahuoltoryhmä on hoitoonohjauksessa keskeinen toteuttaja ja toimii opettajien tukena.

**Akuuteissa päihdetilanteissa** terveydenhoitaja arvioi opiskelijan terveydentilan ja tarvittavat toimenpiteet. Mikäli terveydenhoitaja ei ole paikalla akuutissa hoitoa vaativissa tilanteissa, muun henkilökunnan on huolehdittava opiskelijan hoitoon saattamisesta vastaavasti kuten tapaturmatilanteissa.

## TIETO/EPÄILY OPISKELIJAN PÄIHTEIDEN KÄYTÖSTÄ

Tieto voidaan saada opiskelijatoverilta, vanhemmilta, viranomaisilta, opiskelijalta itseltään, tai koulussa havaitaan käyttäytymisessä ja opiskelusuorituksissa huomattavaa muutosta, epäsäännöllistä koulunkäyntiä mm.

- \* opettaja tai muu henkilökunnan jäsen kertoo havainnoistaan opiskelijahuoltoryhmälle
- \* opiskelijahuoltoryhmässä sovitaan, miten toimitaan, ketkä työntekijät hoitavat asiaa jatkossa
- \* järjestetään opiskelijan kanssa tarpeen mukaan yhteinen neuvottelu, jossa kartoitetaan tilanne ja sovitaan jatkotoimenpiteistä
- \* opiskelijahuoltoryhmä arvioi, mitä tukitoimia tarvitaan
- \* sovitaan yhteistyöstä ja seurannasta hoitopaikkojen kanssa

## OPISKELIJA ON PÄIHTYNEENÄ KOULUSSA TAI KOULUN JÄRJESTÄMÄSSÄ TILAISUUDESSA

### 1. Opiskelija on huonokuntoinen

- \* tilaa ambulanssi, puh. 112
- \* ilmoita koulun rehtorille/apulaisrehtorille, joka ilmoittaa asian opiskelijahuoltoryhmään
- \* huolehdi muiden opiskelijoiden rauhoittamisesta
- \* mikäli tarvitaan sairaalahoitoa, yhteys Peijaksen sairaalan ensiapupäivystykseen, puh. 09-4716 7060
- \* tarvittaessa yhteys poliisiin, puh.10022
- \* jälkitoimenpiteet: alle 18-vuotiaasta ilmoitus huoltajalle. Lastensuojeluilmoituksen tekee kouluterveydenhoitaja tai kuraattori.

### 2. Opiskelijalla on lievempi päihtymystila

- \* poistetaan koulusta saattajan avulla kotiin
- \* ilmoita koulun rehtorille/apulaisrehtorille, joka ilmoittaa asian opiskelijahuoltoryhmään
- \* alle 18-vuotiaasta ilmoitus huoltajalle. Lastensuojeluilmoituksen tekee kouluterveydenhoitaja tai kuraattori

### 3. Henkilökunnan päihteenkäyttöön puuttuminen

Liiallisen päihteenkäytön seuraukset näkyvät ja vaikuttavat monin eri tavoin sekä käyttäjään (esim. työtehon lasku, myöhästeleminen, krapula-aamut, virhesuoritukset, tapaturma-alttius, poissaolot) että hänen työympäristöönsä (esim. työyhteisön toimintakyvyn heikkeneminen). Kun työntekijän päihdekäyttö alkaa näkyä työyhteisössä, on asian huomanneiden henkilöiden työyhteisössä puututtava tilanteeseen.

Toinen työntekijä voi keskustella päihteenkäyttäjän kanssa henkilökohtaisesti asiasta ja kehottaa henkilöä hakeutumaan työterveyshuoltoon.

Mikäli ongelmat jatkuvat, asian huomanneiden henkilöiden tulee ottaa yhteyttä esimieheensä. Esimiehen tulee keskustella päihteitä käyttävän henkilön kanssa antaen asiallista tietoa siitä, miten työyhteisö näkee päihteiden käytön ja antaa tietoa hoitomahdollisuuksista.

Esimies tekee yhdessä henkilön kanssa yhteydenoton työterveyshuoltoon.

Jos päihteiden käyttäjä on kouluyhteisössä toisen hallintokunnan työntekijä, asian huomanneiden henkilöiden tulee ottaa yhteyttä rehtoriin, joka puolestaan ottaa yhteyttä työntekijän esimieheen.

Mikäli hoitoon ohjaavat keinot ja keskustelut työpaikalla eivät riitä tilanteen korjaamiseksi, esimies antaa työntekijälle kirjallisen huomautuksen ja kutsun hoitoa koskevaan neuvotteluun Vantaan kaupungin hyväksymän toimintaohjeen mukaisesti (Päihteet ja työpaikka; toimintaohje päihdeasioiden käsittelyyn Vantaan kaupungin työpaikoilla).

## Nuorille tarkoitettuja hoitopalveluja

Nuorten päihdeongelmaan saa apua ja neuvontaa koulun terveydenhoitajalta, sosiaali- ja terveysasemilta ja nuorisotoimesta.

### **Nuorille tarkoitettut erityistason palvelut:**

Tilannekartoitus ja hoitotarpeen arviointi:

#### **Vantaan Nuorisoaseman** puhelinpäivystys

Osoite Kielotie 7A, 4. krs, 01300 Vantaa.

Puh. 09-8392 6063 (ma 9-11, ti-to klo 9-11 ja 12-13).

#### **Espoon Nuorisoasema**

Osoite Tulkinkuja 3, 8. krs, 02650 Espoo.

Puh. 09-525 9720 (ajanvaraus klo 10-15).

[www.a-klinikka.fi/atoimet/espoo](http://www.a-klinikka.fi/atoimet/espoo)

#### **Helsingin nuorisoasema**

Os. Siltasaarenk. 4, 6. krs, 00530 Helsinki.

Puh. 09-405 6240 (puhelinpäivystys klo 11-12)

Päivystysvastaanotto ma klo 14-16.30 ja to klo 9-11.

[www.a-klinikka.fi/helsinginnuorisoasema/](http://www.a-klinikka.fi/helsinginnuorisoasema/)

#### **Helsingin Diakonissalaitoksen huumeapäivystysklinikka**

Munkkisaarenkatu 16, 00150 Helsinki.

Puh. 09-775 0500.

[www.hdl.fi/huumehoito](http://www.hdl.fi/huumehoito)

#### **Päihdepsykiatrian poliklinikka (HUS)**

Välskärink. 12, 4. krs. Helsinki.

Puh. 09-471 63636

Aukioloaika ma-to 10-14, pe 9-12.

Päivystystävä sairaanhoitaja 050-427 2301.

Päihdepsykiatrian poliklinikka tarjoaa polikliinisen arvion huumetilanteen hoitomahdollisuuksista yli 16-vuotiaille.

## **Avohoito**

**Vantaan nuorisoasema** (ks. yllä)

**Espoon nuorisoasema** (ks. yllä)

**Helsingin nuorisoasema** (ks. yllä)

**Kurvin huume-poliklinikka** (ks. yllä)

## **Lisätietoja:**

Vaskivuoren lukion rehtori Eira Kasper puh. 09-8393 5618

Vaskivuoren lukion apulaisrehtori Jari Hallamaa 040-581 8948

Opiskelijahuoltoryhmä: Rehtori Eira Kasper puh. 09-8393 5618

Opinto-ohjaaja Ilari Valtonen puh. 09-8393 5699

Terveystenhoitaja puh. 09-8393 5616, 040-836 8040 tai 050-312 4448.

Lukion koulupsykologi puh. 050-312 4480

Lukion koulukuraattori puh. 040-568 5963

## **Lisätietoa löydät näistä linkeistä**

[http://www.apua.info/paihteet\\_ja\\_riippuvuudet.html](http://www.apua.info/paihteet_ja_riippuvuudet.html)

[www.irtihuumeista.fi](http://www.irtihuumeista.fi)

[http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p\\_teos=dlk&p\\_selaus=5148](http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_teos=dlk&p_selaus=5148)

<http://www.terkkari.fi/>

<http://www.asemanlapset.fi/asemanlapset-lehti/paakirjoituksia/paihteet/>

<http://www.jyrkkahoito.com/>

<http://www.tupakka.org/>

<http://www.hengitysliitto.fi/tupakka/>

<http://www.lopeta.fi/>

[www.a-klinikka.fi](http://www.a-klinikka.fi)

[www.elamaonparastahuumetta.fi](http://www.elamaonparastahuumetta.fi)

[www.stophuumeille.fi/](http://www.stophuumeille.fi/)

# ***PALVELUITA PÄIHDEASIOISSA***

## **Kouluterveydenhoitaja**

**Ulla-Maija Kopra**

**# 09-8393 5616,**

**# 040-836 8040**

**Tiina-Kaisa Karppinen**

**# 050-312 4448**

## **Sosiaali- ja terveystieteiden keskus**

**# 09-83911 (Keskus)**

**# 999 (Kaupungin sisäinen)**

**arkisin klo 8-16**

## **Peijaksen sairaalan päivystyspoliklinikka**

**# 09-471 67060 (päivystys ympäri vuorokauden)**

**Sairaalakatu 1, Vantaa**

## **Vantaan kriisikeskus**

**# 09-8392 4005 (päivystys ympäri vuorokauden)**

## **Myrkytystietokeskus (HUS)**

**# 09-471 977**

## **Nuorisoasemat:**

**Vantaa # 09-8392 6063**

**Helsinki # 09-405 6240**

**Espoo # 09-525 9720**

**Kielotie 7 A (4. krs)**

**Siltasaarenk. 4 (6. krs)**

**Tulkinkuja 3 (8. krs)**

**Irti huumeista ry**

**Valtakunnallinen # 010-804 550**

**Vantaan osasto # 040-867 0766**

**Stop Huumeille ry**

**Helsinki # 044-510 5551**

**Helsingin Diakonissalaitoksen huumeapäivystysklinikka**

**(ympäri vuorokautinen päivystys)**

**# 09-775 0500**

**Munkkisaarencatu 16, H:ki**

**HUS:n päivystyspoliklinikka**

**# 09-4711 (Keskus)**

**Päihdepsykiatrian poliklinikka (HUS)**

**# 09-471 63636**

**# 050-427 2301**